

การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด
A Study of Learning Management Problems During the Coronavirus 2019
(COVID - 19) Pandemic in Secondary Schools in Trat Province, Thailand

สิริมา ใจเที่ยง^{1*}, ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์² และสรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ³

Sirima Chaitiang^{1*}, Natkrita Ngammeerith² and Sorapong Charoenkittayawut³

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิจัย ประเมินและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี 20131

^{2,3}อาจารย์ประจำ สาขาวิจัย ประเมินและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี 20131

^{*1}Doctor of Philosophy in Educational Research, Evaluation and Statistics,
Burapha University, Chonburi 20131

^{2,3}Lecturer in Research, Evaluation and Statistics, Burapha University, Chonburi 20131

Received : December 8, 2022 Revised : December 21, 2022 Accepted : December 23, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และ 2) เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด จำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน ประสพการณ์ในการทำงานโดยที่สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนออกเป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์ 2) ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และ 3) ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จังหวัดตราด ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) การทดสอบรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe)

*สิริมา ใจเที่ยง

E-mail : sirima2641@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่าระดับปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี อยู่ในระดับต่ำในภาพรวมและในรายด้าน นอกจากนี้จากการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าระดับปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน (ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้) ไม่แตกต่างกันอย่างใดตามคุณลักษณะของเพศของครูผู้สอน และขนาดของโรงเรียน และประสพการณ์ในการทำงานของครูผู้สอน

คำสำคัญ : สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้, โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด

Abstract

The objectives of this research were (i) to investigate the level of learning management problems in the secondary schools in Trat Province during COVID - 19 and (ii) to compare

the levels of learning management problems during COVID - 19 according to teachers' gender, school size and teaching experiences. The problems of learning management in this study were divided into three main parts : (i) media and equipment, (ii) learning activity management, and (iii) school management. The samples selected by the stratified random sampling consisted of 226 secondary school teachers under the Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi Trat, Trat Province. The research instrument used in data collection was five-point rating scale. Data were analyzed by using mean, standard deviation, independent - sample t-test and one-way analysis of variance and post - hoc comparisons using Scheffe method.

The finding indicated that the levels of learning management problems in the secondary schools in Trat Province during COVID - 19 was low in both overall and each dimension. In addition, the result revealed that there was no statistical difference in the levels of learning management problems in overall and all dimensions (except for learning activity management).

Keywords : Learning Management Problems, COVID - 19 Pandemic, Secondary Schools in Trat Province

1. บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) มีการระบาดในวงกว้าง องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ โดยแนะนำให้ทุกประเทศเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

(COVID - 19) สำหรับประเทศไทยพบผู้ป่วยและเสียชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการแพร่กระจายเชื้อโรคเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ (กระทรวงสาธารณสุข: 2563) ซึ่งสถานศึกษามีแนวโน้มที่จะมีการระบาดของโรค กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ ประกาศ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2563 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2563 เป็นต้นมา จนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลง โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนด้วยการไม่ต้องเข้าชั้นเรียนโดยปรับการเรียนการสอนเป็นทางออนไลน์

จากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เนื่องจากโรงเรียนหลายแห่งไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ จึงสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแทนวิธีการปกติ โดยมีรูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบ On - site 2) รูปแบบ On - air 3) รูปแบบ On - demand 4) รูปแบบ Online และ 5) รูปแบบ On - hand (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบทางไกล ส่งผลให้เกิดปัญหาทั้งกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง อาทิ นักเรียนฆ่าตัวตายเพราะเกิดความเครียดจากการเรียนออนไลน์ นักเรียนขาดอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ พื้นที่ทางไกลไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากการศึกษาของปัญญา ชูเลิศ (2563) พบว่า 5 อันดับความกังวลของพ่อแม่ผู้ปกครองในช่วงการขยายเวลาการเปิดเทอม คือ 1) กังวลว่าบุตรหลานจะไม่ได้เรียนรู้อย่างเพียงพอ 2) กังวลว่าบุตรหลานจะเล่นเกม โทรศัพท์มือถือแท็บเล็ตมากขึ้นกว่าปกติ 3) กังวลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสำหรับอาหาร และการใช้ชีวิตประจำวันที่เพิ่มขึ้น 4) กังวลเกี่ยวกับการร่วมเล่นหรือการไม่ได้ออกกำลังกายของบุตรหลาน และ 5) กังวลเกี่ยวกับการป้องกันโควิด - 19 ของบุตรหลาน

จากการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด ถึงสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) พบว่า ครูขาดความรู้ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี การออกแบบการผลิตสื่อ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดการวัด ประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โรงเรียนขาดสื่อ อุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนรู้ ระบบอินเทอร์เน็ต ไม่เสถียร ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนรู้ออนไลน์ นักเรียนไม่เข้าเรียน เข้าเรียนช้า ไม่ส่งงาน ขาดปฏิสัมพันธ์ ระหว่างเพื่อนและครู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่า สิ่งส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ประกอบด้วย 1) การใช้สื่อและอุปกรณ์ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การบริหารจัดการจากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด จำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่างกัน

3.2 ครูในสังกัดขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ต่างกัน

3.3 ครูที่ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ต่างกัน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ กรอบแนวคิด ดังนี้

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
1. เพศ 1.1 ชาย 1.2 หญิง 2. ขนาดโรงเรียน 2.1 เล็ก 2.2 กลาง 2.3 ใหญ่พิเศษ 3. ประสบการณ์ ในการทำงาน 3.1 ต่ำกว่า 10 ปี 3.2 10 – 20 ปี 3.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	สภาพปัญหาการจัด การ เรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด ตราด 1. ด้านการใช้สื่อและ อุปกรณ์ 2. ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 3. ด้านการบริหารจัดการ

ภาพที่ 1 ภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

5.1 ได้ทราบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด

5.2 เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราดได้

5.3 เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดตราด ในการจัดการศึกษาในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ให้มีความเหมาะสม

6. วิธีการดำเนินการวิจัย

6.1 ขอบเขตของเนื้อหาขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย ในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด ได้แก่ ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการ

6.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

6.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด จังหวัดตราด จำนวน 528 คน

6.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด จังหวัดตราด จำนวน 226 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ตามตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

6.2.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 45 ข้อ นำแบบสอบถาม ไปหาคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (IOC) พบว่า แบบสอบถามไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ข้อ เหลือจำนวน 42 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน มีค่าความเชื่อมั่น รวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99 และมีค่าอำนาจจำแนก รายข้ออยู่ระหว่าง 0.52 - 0.94 โดยแยกรายด้านได้ ดังนี้

6.2.3.1 ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การจัดการ เรียนรู้ จำนวน 14 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 ค่าอำนาจจำแนก 0.66 - 0.92

6.2.3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 ค่าอำนาจจำแนก 0.52 - 0.94

6.2.3.3 ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 ค่าอำนาจ จำแนก 0.69-0.91

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนี้ นำข้อมูล ที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ด้วยโปรแกรม SPSS

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด

สภาพปัญหา	n = 226		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	SD	
1. ด้านการใช้สื่อ และ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	2.03	0.94	น้อย
2. ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	2.30	0.90	น้อย
3. ด้านการบริหารจัดการ ในโรงเรียน	2.36	0.98	น้อย
รวม	2.23	0.87	น้อย

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด รายด้านและในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย

7.2 ผลเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด จำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน ประสิทธิภาพใน การทำงาน แสดงดังตาราง ที่ 2 ถึงตารางที่ 5

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามเพศ

สภาพปัญหา	ชาย n = 63		หญิง n = 163		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	2.01	1.01	2.03	0.92	0.16	0.87
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.30	0.96	2.29	0.88	0.11	0.99
3. ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน	2.32	0.92	2.37	1.00	0.33	0.74
รวม	2.21	0.89	2.23	0.86	0.17	0.86

จากตารางที่ 2 พบว่าสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	4.126	2	2.063	2.363	0.096
	ภายในกลุ่ม	194.710	223	0.873		
	รวม	198.837	225			
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	5.699	2	2.850	3.595*	0.029
	ภายในกลุ่ม	176.760	223	0.793		
	รวม	182.459	225			
3. ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.179	2	0.589	0.615	0.542
	ภายในกลุ่ม	213.743	223	0.958		
	รวม	214.922	225			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.471	2	1.735	2.342	0.098
	ภายในกลุ่ม	165.238	223	0.741		
	รวม	168.709	225			

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่าสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 รายด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ และด้าน

การบริหารจัดการในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	10 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป
		2.18	2.53	2.21
ต่ำกว่า 10 ปี	2.18	-	0.35*	0.03
10 – 20 ปี	2.53		-	0.32*
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	2.21			-

จากตารางที่ 4 พบว่าผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่ามีความแตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี กับประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี มีสภาพปัญหา

การจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี และครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี มีสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้มากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.027	2	1.513	1.723	0.181
	ภายในกลุ่ม	195.810	223	0.878		
	รวม	198.837	225			
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.084	2	0.542	0.667	0.514
	ภายในกลุ่ม	181.375	223	0.813		
	รวม	182.459	225			
3. ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.695	2	0.347	0.362	0.697
	ภายในกลุ่ม	214.227	223	0.961		
	รวม	214.922	225			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.301	2	0.650	0.866	0.422
	ภายในกลุ่ม	167.408	223	0.751		
	รวม	168.709	225			

จากตารางที่ 5 พบว่าสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

8. อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยแยกการอภิปรายเป็น 2 ข้อ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

8.1 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด พบว่า ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) สำหรับโรงเรียนให้เหมาะสมกับข้อจำกัดด้านความปลอดภัย ความพร้อมในการรับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกำหนดให้สถานศึกษาเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน ต้องสื่อสารและทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนโดยต้องดำเนินการวางแผนและประสานงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่งผลให้โรงเรียนต้องมีการพัฒนาปรับรูปแบบการบริหารจัดการในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความพร้อมของสถานศึกษา ซึ่งจากการวิจัยพบว่าด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนมีปัญหามากที่สุด สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ (COVID-19) พบว่าผลกระทบทางลบของสถานการณ์ โควิด - 19 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารไม่เพียงพอและสัญญาณไม่เสถียร 2) สถานศึกษาส่วนมากไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งที่ช่วง

โควิดสถานศึกษามีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 3) คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง 4) อาคารสถานที่เพื่อการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อโรคไม่เพียงพอและ 5) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ ขอข้อมูลจำนวนมากจากสถานศึกษา ทำให้เป็นภาระงานและกระทบต่อเวลาในการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัดไม่เหมาะสมกับบริบททุกบริบท ทำให้การปฏิบัติตามนโยบายบางเรื่องไม่สามารถปฏิบัติได้ และหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำสถานศึกษาอย่างจริงจัง รวมทั้งสถานศึกษาไม่ได้สนับสนุนอุปกรณ์สื่อ และเทคโนโลยี ให้นักเรียนที่ขาดความพร้อม สำหรับปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่ามีปัญหาในระดับน้อยเนื่องจากครูได้รับการอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบออนไลน์และมีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความพร้อมของผู้เรียนสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ (COVID - 19) พบว่า 1) ครูพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ 2) ครูเรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น 3) ครูเปลี่ยนวิธีสอนวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสม 4) ครูมีความกระตือรือร้นในการปรับใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่โดยใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง 5) ครูมีความสามัคคี ร่วมมือและช่วยเหลือกันมากขึ้น และ 6) ครูได้รับความชื่นชมจากผู้ปกครองมากขึ้นเนื่องจากผู้ปกครองรับรู้ถึงความวิริยะอุตสาหะในการทำงานของครู ส่วนด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้มีระดับปัญหาน้อยที่สุด สอดคล้องกับสิริพร อินทสนธิ์ (2563) กล่าวว่าโรคโควิด -19 ทำให้จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การเรียนการสอนแบบออนไลน์จึงไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป

8.2 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน

ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ (COVID - 19) พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยมีการผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ การจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เอกสาร ใบงาน และการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ และครูมีการพัฒนาตนเองในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลจำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ (COVID - 19) พบว่า สถานศึกษา 1) มีการปรับเปลี่ยนแผนและเป้าหมายในการจัดการศึกษา 2) ปรับวิธีการนิเทศการกำกับติดตาม และการประเมินผลการเรียนใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 3) มีการปรับปรุงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีคุณภาพสูงขึ้น 4) มีการปรับลดขนาดห้องเรียนและ 5) มีการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้การจัดการเรียนรู้น่าสนใจยิ่งขึ้น และมีการใช้วิธีการวัดประเมินผลใหม่ ๆ มากขึ้น

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่ามีความแตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับ ประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี กับประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปีมีสภาพปัญหา

การจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี และครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี มีสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ (COVID - 19) พบว่า สถานการณ์โควิด - 19 ส่งผลกระทบทางบวกให้ครูเร่งพัฒนาตนเองทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป สถานการณ์โควิด - 19 เป็นตัวเร่งให้ครูต้องปรับตัวอย่างมากเพื่อให้ระบบการศึกษาดำเนินต่อไปได้ โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศคือเครื่องมือสำคัญในการปรับตัวครั้งนี้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเรื่องการปรับตัวของ ROY (Roy & Andrews, 1999 อ้างถึงในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ที่กล่าวว่า เมื่อเกิดสิ่งเร้าก็จะเกิดขบวนการเผชิญปัญหาและนำมาซึ่งการปรับตัวซึ่งการปรับตัวมีทั้งสิ่งที่ปรับตัวได้และสิ่งที่ปรับตัวไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นกับความรุนแรงของ สิ่งเร้าและความสามารถในการปรับตัวของบุคคล

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

9.1.1 สถานศึกษาใช้สารสนเทศจากการวิจัยประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาท หน้าที่ของหน่วยงาน

9.1.2 สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดใช้ผลการวิจัย สนับสนุนช่วยเหลือครู สถานศึกษา นักเรียน สำหรับดำเนินการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรมีการวิจัยติดตามผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง

9.2.2 สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาครูสำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

10. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563, 17 มีนาคม). **เรื่องให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ**. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19**. นนทบุรี : บริษัท คิว แอดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด.

ปัญญา ชูเลิศ. (2563). **ชีวิตวิถีใหม่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง: ในวันที่ต้องรับมือกับโรคระบาด**. เข้าถึงได้จาก
https://www.tpak.or.th/th/article_print/52

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564).

แนวทางการจัดการเรียนการสอนใน

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ

ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2564. กรุงเทพฯ : มปพ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **รายงานการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID - 19**. มปพ.

สิริพร อินทสนธิ์ (2563). **โควิด – 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ**. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, 22, (2), หน้า 203-213.